

Vefsn

mdg

Kommuneprogram 2023-2027

Innhold

Et grønt Vefsn	3
Helse og velferd	4
Eldreomsorg	
Rus og psykiatri	
Oppvekst og kunnskap	6
Miljø, klima og energi	7
Natur og miljø	
Livssyn, kultur og integrering	8
Samferdsel	9
Landbruk	10
By- og bygdeutvikling	11
Næringsutvikling	12
Arbeidsliv og likestilling	13
Kommunens egen drift	14
Offentlig infrastruktur	

Et grønt Vefsn

Miljøpartiet De Grønne (MDG) går til valg på at effektiv klima- og miljøpolitikk virker, også i Vefsn.

MDG går til valg på økt livskvalitet fremfor økt forbruk, og vektlegger tid som et samfunnsgode. Derfor vil vi blant annet gjennomføre et pilotprosjekt for leksefri skole.

Vi må legge til rette for et mer miljøvennlig Vefsn-samfunn, med mindre forurensning, forbruk og forsøpling. Vi sier nei til engangsprodukter. Vi sier nei til karbon-samfunnet, og vi vil erklære klimakrise også i Vefsn.

Miljøpartiet De Grønne går til valg på å gjennomføre et grønt skifte i Vefsn. Vårt program peker ut en ny økologisk, bærekraftig og fremtidsrettet samfunnsutvikling.

Det er en utvikling der velferd og livskvalitet skapes innenfor rammene av økosystemenes tålegrenser og ut fra hensynet til mennesker, dyr og fremtidige generasjoner.

GODT VALG!

Lasse Olsen
1. Kandidat

Lovise Aufles Valberg
2. Kandidat

Tom-Viggo Risholm
3. Kandidat

Helse og velferd

Omsorgs- og rehabiliteringsinstitusjoner kan ikke dekke behovet for god livskvalitet og helse for alle omsorgstren- gende. Det er derfor behov for andre typer tiltak. Sosiale nettverk, aktiviteter på tvers av generasjoner og fysisk aktivitet er viktig for å forebygge sykdom og lidelser. Dette kan også redusere den enkeltes behov for hjelp fra det of- fentlige. MDG vil derfor utvide mulighetene for omsorgs- lønn slik at familie og nettverk i større grad kan hjelpe venner og familie i en vanskelig livssituasjon. Gjennom fornuftig bruk av teknologi kan vi øke kvaliteten på behan- dling og omsorg, og gjøre den godt tilpasset den enkelte bruker. Vi ønsker at samhandlingen mellom kommunale, regionale og statlige helsetjenester skal styrkes.

Den beste helsetjenesten er den som forebygger helse- plager, fremfor den som behandler helseplager som allerede har oppstått. Samfunnet må derfor være tilrett- elagt for å motvirke sykdom, både gjennom fravær av helseskadelig forurensning, og gjennom tilrettelegging for å øke sosial samhandling. På denne måten ønsker vi å forebygge utenforskap og psykisk sykdom.

MDG vil øke satsingen på livsmestring og forebyggende arbeid med tanke på fysisk og psykisk helse. Dette skal gjøres ved å styrke fritidstilbudet i kommunen, gjerne i samarbeid med frivillig sektor. Vi må ha gode ordninger for å informere om eksisterende tilbud, og legge til rette for fysisk aktivitet i hverdagen.

MDG i Vefsn vil slåss for å bevare sykehuset i Mosjøen. Det er det beste alternativet i forhold til akuttberedskap

og bevaring av livsnødvendig helsepersonell.

ELDREOMSORG

MDG vil prioritere eldreomsorgen, vi har behov for flere sykehjemsplasser og vi har behov for flere omsorgs- boliger. MDG ønsker å bygge sykehjem på Skjervengan leir og søke samarbeid med Sykehuset om bygg. Helgelands- sykehuset har behov for lokaliteter til psykiatrien. Dette kan løses i samarbeid med kommunen om sykehjemsbygg. Behovet for omsorgsboliger kan også løses i samarbeid med private aktører.

Hos MDG står økt livskvalitet sentralt. Løsriver vi oss fra forestillinger om en passiv alderdom på tampen av livet, skal det ikke mye til for å øke trivselsfaktoren for langt flere. MDG vil samarbeide på tvers av generasjoner og organisasjoner og utforme fremtidens helsetjeneste med grønne virkemidler. Et hovedmål for MDG er at flest mulig skal få økt opplevelse av livskvalitet, også eldre. Hva som oppleves som livskvalitet vil variere fra person til person, men noen felles behov går igjen hos de fleste. Har vi mange nok trivsels øyeblikk nærmer vi oss livskvalitet.

RUS OG PSYKIATRI

MDG ønsker en verdig rus- og psykiatritjeneste, der personer med rus- eller psykiatri lidelser ikke blir stigmati- sert eller avhumanisert. Et viktig tiltak er å øke kunnskapen om temaet allerede fra barneskolen. Slike lidelser skal være sidestilt med fysiske lidelser. Rusproblemer skal møtes med hjelp og omsorg, og ikke straff.

Oppvekst og kunnskap

MDG vil arbeide for å etablere et pilotprosjekt for leksefri skole i barneskolen. Vi ønsker også å innføre gratis skolemat og frukt til alle elevene. Videre mener vi det er fornuftig å utvide valgfagtilbudet i skolen med fag som «miljø og økonomi» eller «livsmestringsfag».

MDG i Vefsn ønsker også en bedre skolehelsetjeneste, og vi vil arbeide for å etablere et «Ungdommens hus» på Kippermoen. Tanken bak er å samle og styrke helse- og miljøtjenestene for ungdomsskolen og nye Mosjøen videregående skole under samme tak for å skape en arena som det er lett å oppsøke. Tiltaket skal også være et fritidstilbud til elevene på ungdomstrinnet og videregående skole.

MDG Vefsn går til valg på å opprettholde dagens skolestruktur i Vefsn, men vi vil stoppe planene for Mosjøen skole og heller renovere den delen som ikke er renoveret. MDG vil ha skolekretser som gir barn og voksne kortest mulig reisevei.

Opptaket i barnehagene i Vefsn bør også endres slik at man lettere får barnehageplass der man trenger den, nært bosted eller arbeidssted. Nye barnehager bør plasseres der det er behov, fremfor der det er ledig tomt. Det er viktig med hyppige opptak i barnehagene så man slipper foreldre som går i ulønnet permisjon på grunn av manglende barnehageplass.

Miljø, klima og energi

MDG er mot etablering av vindkraftanlegg i urørt natur, eller som rammer samiske interesser. Fremfor å legge til rette for store naturinngrep, bør kommunen satse på å skape et samfunn som sparer på energien. Eventuell økt energiproduksjon bør i hovedsak komme fra prosjekter som ikke er i konflikt med tap av naturmangfold og biomangfold. Det bør også stilles krav til egen energi-produksjon på offentlig bygg, samt større næringseiendommer og industribygg.

Solcellepaneler og lignende skal være enkelt å ta i bruk på private hus. Kommunen må også sette strengere krav til bruk av fjernvarme i områder der dette er mulig.

MDG ønsker at kommunen skal være en mer aktiv eier i Helgeland Kraft, og gjennom eierskapet legge til rette for nye former for energiproduksjon og -lagring, gjennom solceller og batterier og andre energiltak knyttet til

boliger eller næringseiendommer. MDG ønsker å minske bruken av engangsprodukter, og innføre strengere krav med tanke på miljø ved kommunale innkjøp, og ved offentlige arrangementer, etc.

NATUR OG MILJØ

MDG ønsker å ivareta de natur- og miljøverdier som finnes i Vefsn. Dette innebærer en strengere arealpolitikk i områder som har naturverdier i dag, og en styrking av arbeidet med rent vann. MDG er mot etablering av nye snøskuterløyper i Vefsn. Det skal legges til rette for økt friluftsliv.

MDG ønsker å styrke dele- og hjelpe kulturen i Vefsn, og vil støtte etablering av utlåns tjenester, enten via kommunens egen virksomhet, eller gjennom private og frivillige virksomheter.

Livssyn, kultur og integrering

I en grønn økonomi har kultur en stor og viktig plass. Miljøpartiet De Grønne vil senke skatten på kulturopplevelser som kino, museer og idrettsarrangementer, og på overnattinger og kollektivtransport, så det blir billigere å oppleve kultur og reise i Norge

Kultur, kunst og opplevelser vil bli enda viktigere hvis vi klarer å redusere det materielle forbruket til et bærekraftig nivå. Kultur er en vekstbransje for oss, og det er viktig at Vefsn legger et godt grunnlag for kvalitetsøkning, bredde og bedre økonomiske vilkår for dem som produserer kunst og kultur.

MDG ønsker å få på plass en ny kulturskole i Vefsn. Dette ønsker vi å legge til videregående skole i sentrum når den blir ledig. MDG vil også gå inn for bygging av et livssynsnøytralt seremonirom i Mosjøen for det økende antallet mennesker i vårt nærmiljø som ikke er medlem i et trossamfunn med egne forsamlingshus, eller andre som av forskjellige årsaker ønsker å benytte et nøytralt tilbud.

INTEGRERING

Integrering handler ikke kun om innvandring av mennesker fra ulike kulturer, men om et inkluderende samfunn der alle kan føle seg verdsatt for hva de

er, uavhengig av etnisitet, funksjonsevne, seksualitet eller sosial bakgrunn.

Levekårsforskjeller rammer folk uavhengig av hudfarge og det kreves større innsats for å bekjempe fattigdom, arbeidsledighet og dårlig helse. Det kreves innsats for å utligne forskjeller også i Vefsn. Kommunikasjon, utdanning, fritidsaktiviter og deltakelse i arbeidslivet er nøkkelen til inkludering og deltakelse.

Miljøpartiet De Grønne mener at alle skal ha like muligheter til å bidra til fellesskapet. I dag finnes det mange strukturelle og sosiale hindringer for å komme inn på arbeidsmarkedet. MDG vil derfor fange opp ungdom og unge voksne gjennom utdanning, arbeid og alternative prosjekter som oppleves relevant og givende. MDG vil sikre at flere innvandrere kommer inn på arbeidsmarkedet ved at personer med svake norskkunnskaper får tilgang til yrkesrettede norskkurs.

Samferdsel

MDG går til valg på å prioritere og forbedre kollektivtransporten i Vefsn og Mosjøen fremfor å legge ytterligere til rette for bilen. Det skal bli lett å ta buss med gode betalingssystemer. For å oppnå dette må vi akseptere at det blir parkeringsavgift i sentrum. Primært ønsker vi et system der det er to timers gratis parkering, og enkel betaling for langtidsparkering. Deler av et eventuelt overskudd fra parkeringsavgiften skal gå til å redusere eiendomsskatten utenfor Mosjøen, slik at de som har mest bruk for bilen ikke blir unødig skadelidende.

MDG ønsker å opprettholde elbilfordelene i Vefsn. Det vil si at elbiler fortsatt skal ha fritak for bompenger og parkeringsavgift. Det må settes klarere krav til tilrettelegging for ladepunkter i forbindelse med nye utbyggingsprosjekter. Kommunen som arbeidsgiver og vertskap skal også prioritere tilrettelegging for elbil, med ladepunkter for arbeidstakere og besøkende, samt å ta i bruk elbiler til egen virksomhet.

Sykkelbyen Mosjøen skal fortsatt videreutvikles med bysykler, elsykler til utleie og mer og tryggere sykkelparkering. Vi vil også satse på gode og sammenhengende gang- og sykkelveier, samt trygge skoleveier. MDG mener at det bør settes strengere krav til at arbeidsplasser skal ha gode garderobefasiliteter slik at folk kan sykle til jobb. Vi ønsker å legge til rette for mindre utslipp fra transportsektoren, og mener at båter og skip med anløp i Mosjøen havn bør knytte seg til landstrøm den tida de ligger i havn. Det skal også arbeides målrettet i samarbeid med Alcoa og rederier for å sette strenge miljøkrav til fremtidens godstransport til og

fra Mosjøen. MDG ønsker også å arbeide for å få mer gods over på jernbane, samt å oppgradere Nordlandsbanen med nullutslippsteknologi, enten ved elektrifisering eller annen løsning. Godstog til og fra Mosjøen stasjon, samt forbedret persontransport på jernbanen, er viktige saker. Vi støtter også en utbygging av Nordnorgesbanen og ønsker den ventende sovevogna tilbake på Mosjøen stasjon. Ferja til Vikdalen, Hundåla og Sørnes bør også elektrifiseres.

Det skal bli lettere å leve uten bil i Mosjøen, og selv om man har bil, skal man ikke alltid være nødt til å bruke den. Bussen skal bli et reelt alternativ, og det skal bli lettere å sykle eller å gå. Et samfunn der man ikke er avhengig av bilen, er også et samfunn som utjevner forskjeller. MDG ønsker at det etableres en flybussordning tilsvarende den de har i Alstahaug.

Vi ønsker også å videreutvikle og utvide den bilfrie sonen i sentrum.

Landbruk

MDG ønsker å legge til rette for et godt, og bærekraftig jordbruk, der dyrevelferd blir prioritert sterkere. Landbruksnæringen er svært viktig for å motvirke klimaendringene. Dette fordrer imidlertid en sterkere bevissthet på miljøvennlige valg.

MDG vil satse mer på kortreist mat, og vil støtte tilrettelegging for bedre omsetningsmodeller for lokale råvarer. MDG støtter også en satsing på mer økologisk jordbruksproduksjon og et jordbruk som ivaretar naturens behov i sitt nærmiljø.

MDG vil innføre effektive tiltak mot landbruksplast på avveie, herunder sterkere oppfølging av utelager for rundballer med tanke på vindflukt av plast og vilt som beiter på ballene. Det bør vurderes krav om inngjerding, tildekning eller innelagring av rundballer. Lagring av rundballer skal ikke skje i nærheten av vassdrag.

Landbruksnæringen bør støttes i utviklingen av energijordbruket basert på gårdens ressurser. Mulighetene kan være:

- Økt bruk av biomasse fra skogbruket (andre treslag, kvist m.m.)
- Biogass basert på husdyrgjødsel, fôrrester eller annen egnet biomasse.

MDG ønsker å styrke jordvernet i kommunen, og vil støtte tiltak som bedrer utnyttelsen av dyrka mark og hindrer at den gror igjen. MDG støtter ikke nydyrking av våtmarksområder, myr eller andre områder med verdi

for naturmangfoldet. Avrenningen fra jordbruket til sjø- og vassdrag må reduseres.

MDG ønsker å legge til rette for mindre bruk av gift i vår matproduksjon, og vil støtte forskning og kursing i alternative metoder for bekjempelse av ugress, sykdom og skadedyr. Vi vil også arbeide for å redusere bruken av kunstgjødsel og diesel i jordbruket.

MDG ønsker å legge mer til rette for alternative driftsformer i jordbruket, herunder småskala bruk, økologisk drift, grønnsaker, frukt og bær.

By- og bygdeutvikling

Mosjøen skal som by utvikles videre i en mer miljøvennlig retning. Det skal lages en strategi for å styrke grønnstrukturen i byen, slik at fisk, dyr, insekter og planter vil trives.

Bilen skal få mindre plass i Mosjøen, noe som skal frigjøre arealer til parker, torg, hus, trær og mye mer. MDG er for at buss, og andre kollektive løsninger prioriteres høyere. Det skal være lett og gå og sykle.

MDG ønsker også å legge mer til rette for ulike fritidsaktiviteter, blant annet hundepark og arealer til andre aktiviteter.

Nye bygg skal være utført i miljøvennlige materialer og ha et lavt energibehov. MDG vil styrke trehusbyen Mosjøen. Vi har ikke tro på økt sentralisering på bekostning av Vefsns mindre lokalsamfunn, og vil legge til rette for at alle ha bærekraftige liv uavhengig av bosted.

Næringsutvikling

Vefsn og Mosjøen har en rekke fordeler når det grønne skiftet kommer. Vi har ikke, og skal ikke ha, et næringsliv basert på oljenæringen. Alcoa Mosjøen produserer aluminium på klimavennlig energi, og har en nullutslippsvisjon. MDG mener at vi kan ha et stort utviklingspotensial med tanke på grønne næringer.

Det er ikke bare maten som skal være kortreist! Skogressursen må tas i bruk til videreforedling lokalt, og det skal bli lettere å bytte, låne, reparere eller kjøpe og selge brukte gjenstander. Lokalt eierskap og produksjon gir større samfunnsgevinst.

MDG ønsker legge til rette for at Vefsn kan ta et større ansvar for miljøutfordringene i et globalt perspektiv.

Dette kan gjøres gjennom å legge til rette for etablering av virksomheter innen resirkulering og gjenvinning av eksempelvis elektronikk eller plast.

MON skal styrkes på temaet bærekraftig næringsliv, og næringsfondet skal prioriteres til virksomheter med miljøfokus. Det skal også vurderes å etablere et risikovillig utlånsfond for miljøvennlige og bærekraftige løsninger, der virksomheter i etableringsfasen kan låne kapital til ingen eller svært lav rente. Når bedriften etter en tid har inntjening, betales pengene tilbake.

Vefsn kommune skal være et utstillingsvindu for grønn og bærekraftig næring.

Arbeidsliv og likestilling

MDG ønsker en inkluderende politikk der det skal være mulig for alle å arbeide, og å delta i samfunnet uavhengig av kjønn, seksuell legning, kulturell eller religiøs bakgrunn eller funksjonsnivå.

Hovedregelen i arbeidslivet skal være faste fulltidsstillinger. MDG ønsker at veksten i produktivitet skal kunne

tas ut i form av økt fritid, og at Vefsn kommune setter i gang et pilotforsøk med 6-timersdager eller 4-dagers uker for yrker med særlige utfordringer. Det forutsettes at dette ikke går utover utbetalt lønn.

Kommunens egen drift

Det skal utarbeides statusrapporter og driftsplaner for alle kommunale bygg og offentlig infrastruktur, slik at vedlikehold kan utføres planmessig, og ikke ut fra tilfeldige bevilgninger. Driftsplanene skal også belyse behov for energieffektivisering for å oppnå bedre energiøkonomi.

Det må stilles større kvalitetskrav til politiske saker. Det samfunnsmessige behovet for aktuelle tiltak, samt de miljømessige konsekvensene av tiltaket, bør bli grundig belyst, både i forhold til nåsituasjon og framtidig situasjon.

Ingen kommunale bygg skal være oppvarmet av fossilt brensel fra og med 2025. Ingen bygninger skal ha elektrisk oppvarming uten energieffektiviseringstiltak fra og med 2027. Når leasingavtaler på biler går ut skal det byttes til elbiler så fremst det ikke er noen særskilt grunn og behov for annet. I 2025 skal alle biler som driver persontransport

være elektriske, og i 2030 skal resten av maskinparken være elektrisk. Kommunens biler skal inngå i en bilpark som kan lånes/leies ut til innbyggere.

OFFENTLIG INFRASTRUKTUR

All utebelysning / gatelys skal ha energiutnyttelse tilsvarende LED eller bedre innen 2027.

Vefsn kommune skal være en foregangskommune for å vurdere mer miljøvennlige alternativer til tradisjonell asfalt som veidekke, herunder mer miljøvennlig asfalt, asfalt med lengre levetid og andre dekkealternativer.

Vefsn

